

Adventi kulturdélutánok

(A Délmagyarország munkatársától) Nagy közönséget vonzott vasárnap délután a Katolikus Kulturháza az első adventi kulturdélután színvonalas műsora. A kulturdélutánon megjelent dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök, dr. Muntán István ny. táblai elnök, dr. Raskó Sándor püspöki helynök, dr. Becker Vendel c. apát főigazgató, dr. Tóth Imre, a Katolikus Kör elnöke, dr. Halász Pál belvárosi plébános, Sopsich János prépost és mások Szeged katolikuságának vezetői közül.

A megnyitó beszédet dr. Tóth Imre, a Katolikus Kör elnöke mondotta el. Utalt a krisztusváras adventi hangulatára, az új egyházi év kezdetére, amely a mostani történelmi időkben nem a régi békés mosollyal köszönt be. A karácsony igen szomorúnak ígérkezik, talán soha nem volt olyan sok baj és gond a világon, mint napjainkban s ezek a gondok sok szívben elnémították már az ima szavát is. Ezek nem várják adventi várakozással a Megváltó születését, de Krisztus itt áll előttünk és kopogtat a lelkük kapuján, mint 1941 évvel ezelőtt, most is szállási keres... Addig, amíg az emberiség meg nem érti Krisztus szavát s nem épít lelkében hajlékot a megváltó szeretetnek, addig nem jön el az igazi békesség a földre. — fejezte be nagyhatású beszédét dr. Tóth Imre.

Sik Sándor: „Elmélkedés a vegte jensegről” című, a keresztény lélek mélységeiből felfakadó költőművét egy kis kongreganista: Pajor Erzsébet szavalta el lelkesülten és nagy sikerrel. Majd Tóth Lajos zongoraszóval s úgy a magasabb, mint alacsonyabb fekvésekben dúsz színezésű baritonja Schubert „Hafarkör” című szerelős dalában és Bizet gyönyörű „Agnus Dei”-ben érvényesült. A közönség élénk tetszése mellett. A dalokat Antos Kálmán kísérte a léle megszakított precizitással és művészi érzékkel.

Isten törvényei a világegyetemben cím alatt Jung Péter felsőipari iskolai igazgató több, mint egy óras, rendkívül hatásosan felépített, tudományos előadásban ismertette a világegyetem törvényességeit. Copernicus, Kepler, Newton, Galilei elméleteinek az emberi lángelme diadalát bizonyító nagyszerűségen át az energia és az atomelmélet érintésével, valamint a modern technika hatalmas alkotásainak ismertetésével nyújtott hepitantást abba a csodálatos világba, amelyben egy ok, egy törvényszerűség uralkodik, egy fensőbb erő és akarat törvénye. Végül feltette a kérdést: hozzát-e a ma uralkodó technika valamit, ami az emberiség boldogulását elősegítheti. Meg is felelt rá: ma a technikai fejlődés középpontjában nem látjuk meg ezt, de egy jövő generációra — reméljük — már áldását hintheti a modern technika mai fejlődése.

A nagy tapsal fogadott előadás után a szegedi katolikus leányliceum és tanítónőképző énekkara precíz felolgozásban adta elő Bárdos Lajos szent Cecilia-himnuszát és Szógi Endre poétikusan szép, tiszta és diadalmias szavakkal: „Hálaéneke”.

A felsővárosi kulturház dísztermében vasárnap délután igen nagy érdeklődés mellett tartották meg az első adventi kulturdélután, amelyre zsúfolásig megtelt érdeklődő közönséggel a nagyterem. A megjelenteket P. Kört. képviselő Albin minorita atya üdvözölte. Az ünnepi beszédet „Advent” címmel Lázár László gimnáziumi tanár mondotta. Kiemelte, hogy az idei Advent igazi magyar Advent, amely remélhetőleg meghozza a magyarság számára a rég várt igazságosságot. Végül a gyakorlati katolikus feladatokról beszélt. A kísérő műsorban nagy sikerrel szerepelt a Rókusi Egyházi Énekkar. Ince Zoltán Kálmán nagyszóval vezényletével, továbbá énekszámokkal, a bájos kis Ince Zoltán Gitta, szavallattal Burián Annie. A jól sikerült kulturdélután P. Kört. képviselő Albin zárószóval ért véget.

Mosókonyhát

vagy kisebb kúthoz

raktárhelyisépet

Keresek, nyújtott bitorozott szobával, Helyisége, jelleget.

Másfél liter pálinkát ivott, majd agyonszurta a mellette álló embert

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi ítélőtábla Curry-tanácsa hétfőn délelőtti érdekes ügyet tárgyal. A vádlott Dimics Milótn 31 éves napszámos, aki ellen az ügyészség szándékos emberölés bűntete miatt emelt vádat. Dimics Milótn az elmúlt év januárjában szerelt le, a jugoszláv hadseregben teljesített katonai szolgálatot. Annak öröme, hogy a Szabadka melletti Lockra hazatért, volt bajtársával együtt ismerősei meglátogatására indult. A látogatásból nagy mulatozás lett és minden ismerősenél nagymennyiségű pálinkát ivott. Az ismerősek meglátogatása után Dimics Milótn kocsmába ment és még ott is alaposan bepálinkázott. Beigazolódott, hogy az este folyamán mintegy másfél liter pálinkát ivott. A sok ital hatására végül is elnyomta az álmot és feljött le a székéről, elaludt. Jó idő múlva egyik ismerőse megrázta és a következőket mondotta: „Eredj fel, nagy bajban vagyunk!” Dimics erre felállt előrántotta bicskáját és a pálinka hatására kezében a nyitott késével valósággal beleszédült a hozzá legközelebb álló Vlastu Veszelého, akit olyan szerencsétlenül ért a bicska, hogy a szívbarkot átvágta. A szerencsétlen ember azonnal kiszívódott.

Dimics Milótn a jugoszláv éra alatt az újvidéki törvényszék vonta felössze és háromévi börtönrre ítélte. Az ítélőtábla ezt az ítéletet jogerősen helybenhagyta. Dimics az uralomváltás után perének újrafelvételét kérte, így került az ügy ismét Újvidékre, a magyar törvényszék elé. A vádlott a második főtárgyaláson nagyfokú ittasságával védekezett és kijelentette, hogy nagyon részeg volt, szinte vissza sem tud emlékezni a történetekre. A törvényszék az eredeti vádban mondogta ugyan ki bűnösnek, de tekintettel az enyhítő körülményekre, négy és félévi börtönbüntetésre ítélte a vádlottat.

Fellebbezések folytán hétfőn került az ügy a szegedi ítélőtábla elé. Egész délelőtti az íratokat ismertették. Beszerezték ugyanis az ügyre vonatkozó szerb íratokat is és ezeket tolmács segítségével olvasták fel. A főtárgyalást hétfőn félbeszakították, mert szükségnek látszott még az orvosszakértő meghallgatása is. Elrendelte ezért a bíróság, hogy ma délelőtti meghallgatja dr. Ince Zoltán orvosszakértő véleményét is az ügyben és csak azután hozza meg ítéletét.

A tárgyalást ma reggel 9 órakor folytatják.

MAGYAR NYILVANOSSAG

UJ FORMABAN jelent meg vasárnap a debreceni „Tiszántul” mint „A népi Magyarország független napilapja”. Az átalakult lap első számába Németh László, Kodolányi János és Veres Péter a kitűnő népi magyar írók írtak cikket. Kodolányi János „Debrecenről Debrecenig” címmel írt cikket és többek között ezeket írja: „Mindenki, aki gunyolódik keleti eredetűnkön, aki elálatiasodott csordának” nevezi a velünk rokon népeket s bennük tulajdonképpen a magyarságot gyálázza, mindenki, aki tagadja az örök magyar szellemet, mindenki, aki a népi lélek alázatosan szolgáló hű fiait lovasnomád romantikával és loáldozással hazugul vádolja, mindenki, aki az ezeréves független magyar birodalomnak akár csak egyetlen ősi csücskéről lemond, az ő romboló aknamunkáját folytatja tovább... És ha ma végignézzük a magyar sajtó egy tekintélyes területén, megdöbbentve látjuk, hogy a szanaszétfutott magyarbecsmérlőket, a magyarság erkölcsei és szellemi gerincének nyílt vagy titkos rácsálóját új hadak vállalták fel. Napról-napra elképzelve olvassuk történelmünk igazi mitóltának nyílt megtagadását, meghamisítását, sőt gyálázását is. „A márciusi ifjak tizenkét pontja” — írta legutóbb egyik „előkölő” s igen nagyhatalmu folyóirat — évtizedes nyomorúságba taszította a szabadságharoba hajszolt magyarságot. A megdöbbentő példákat oldalakon át idézhetnők, — folytatja a kitűnő író. Öklöbbször a kezünk e jól irányzott alattomos propaganda láttán... Kodolányi ezután válaszol arra a kérdésre, miért éppen Debrecen választották a népi magyar írók szellemi hadműveletének kiindulási pontjául. „Miért innét kívánunk hadba menni az országért — írja — s a magyarságért talán éppen az idegen szellemmel megtöltöztetett főváros ellen is? Annnyit jelent ez, hogy szembe kívápjuk állítani a keleti magyar a nyugatival, a Tiszántult a Dunántullal?... A kérdésre így felel: Eltérítéket áthidalni magyar és magyar között az élet minden területén: ez a legégetőbb tennivaló.

TABOR VEZÉREK NELKÜL címen írt cikket Németh László. A magyar írók e szellemi frontjáról írva ezeket mondja: „Azt szokás mondani, hogy Magyarországon sok a vezér és kevés a követő. Vezérkedő ambíciók vannak, de engedelmességük tömeges hiányzik. Ennyit látom, hogy a mi újmagyar mozgalmunkban épp fordított a

helyzet. Az egész ország teli van szörve egy gondolkodású, ugyanazokból a forrásokból ivó, sorskérdéseket hasonlóképp látó eklézsiakkal. De ha ennek az új magyar vallásnak sokszernyi híve: tisztek után kezd kapkodni, akikkel seregek érezhessék magát, néhány embert kell nyuznia, nyagagatnia. Olvanokat, akik a vezetésre voltak nem is alkalmasok... Ez a vezető szerep nem emberi idegeknek való. Meg kell szokni belőle vagy el kell pusztulni benne.

ALFÖLDI GONDOK címen Veres Péter írt cikket a „népi Magyarország debreceni független napilapja”. Cikkében eleven erővel tárgyalja az alföldi bajokat, amelyek mint mondja, egyben az ország és a magyar nép bajai is.

Fejtegetéseit azzal fejezi be, hogy amíg a háborús idők és a vires esztendőket kettős baja rajtunk lesz, gondoskodni kell a falusi földelének számára veteményföldekről. Ha másképp nem megy, kényszerbérlet, vagy hatósági közbérlés útján is. Ez nem földreform — írja — ez nem zavarja meg az ország gazdasági életét, erre nem lehet semmi más mondanivaló, mint megcsinálni.

A NEMZETI UJSÁG „Ne fussatok új koroszmék után” címen beszámol azokról a beszédekről, amelyek Vicsián István pestmegyei főispán beiktatásán hangzottak el. Vicsián István a krisztusi erkölcs és a nemzeti gondolat érvényesítéséről beszélt a beiktatáson és többek között ezeket mondotta: „Sorsdöntő időköt élünk és talán ezért van az, hogy sokan valósággal futnak új koroszmék után. Viltáznak a koroszmék mibenlétéről és a megtalálást koroszmék sokszor ki-ki a saját szájaize szerint tölti ki tartalommal. Szeretném azt mondani ezeknek a magyar testvéreimnek: ne fussatok új koroszmék után, mert nem az eszme új, hanem mi újulunk meg azáltal, hogy hosszú tevélyeséink után visszatérünk az örök igazsághoz. Az igazság pedig nem más, mint a krisztusi erkölcs, amihez természetszerűen járul a nemzeti gondolat. A magyar megújulást kezdettől fogva keresztény nemzeti gondolatnak, vagy gyakorlati megvalósításában keresztény nemzeti irányzatnak szokták nevezni. És nagyon vigyázzanak azok, akik újában bármi tiszteletreméltó és de mégis csak külföldön és pedig a miennknél később keletkezett mozgalmaknak a nevével jelölik meg a mi nemzeti megújulásunkat is... Tudom, hogy némelyek ma tulkonzervatívok, tehát túlhaladottnak tartják — folytatja beszédét — a keresztény nemzeti gondolatot. Ha a krisztusi erkölcs és magyar vonatkozásában a szentírástani államesszme konzervatív. Akkor mi bátran vállaljuk a konzervatívus vádát.

Katona József emléke és Kréta őstörténete

a Dugonics-Társaság vasárnapi ülésén

(A Délmagyarország munkatársától) A Dugonics-Társaság vasárnap délután a bölcsészeti egyetem nagy előadótermében tartotta felolvasó ülését. Az elnöklő Furbás Oszkár főtitkár bejelentette, hogy Páducz Mihály betegsége miatt nem tudott megjelenni a felolvasó ülésen és székfoglaló előadását későbbi időpontban tartja meg. Helyette Banner János elnök olvassa fel „Monda és valóság” című értekezését.

Banner János Theseus és Ariadne mondájából kiindulva ismertette Kréta szigetének őstörténetét. Kréta sokezer éves kulturájáról szólva, kijelentette: az áso tudománya a századfordulón megejtett ásatások során igazolta, hogy Krétán évezredekkel ezelőtt olyan fejlett kultúra volt, hogy azon még ma sem kellett alapjaiban változtatni. A szigeten ma is ugyanúgy szökölt, olajat termelnek, őszvéren és számaron közlekednek az emberek, mint 5000 évvel ezelőtt. Knossos városának feltárója, Evans szerint Krétán Kr. e. a VII. évezredben kezdődött az élet. Kr. e. 3000 évvel már civilizáció virágzott a szigeten. A minosi kultúra kilenc korszakát ismertette ezután az előadó és rámutatott az egyes korszakok között jelentkező fejlődési fokokra. A knossosi restaurált romok ismertetése során megjegyezte, hogy a hajdani krétai főváros királyi palotája nagyobb kényelmű biztosított lakóinak, mint XIV. Lajos versaillesi kastélya.

A nagy tetszéssel fogadott érdekes előadás után Zempléni Fodor József, mint meghívott vendég, költészetének néhány figyelemreméltó darabját mutatta be. Különösen nagy tetszést aratott „A bölcső” és „Levél Szegedről” című verseivel.

Sándor István Katona Józsefről tartott előadást születésének 150. évfordulójának alkalmából. Katona rövid életrajzának ismertetése után hangsúlyozta, hogy a magyarság legnagyobb drámaírójának magyarságszemléletét a táj és a hon határozza meg. A duna-tiszaközi alföldi táj alakította ki a költő temperamentumát és azt a kismesei gondolkodást, amely a Bánk bánban olyan eleven erővel megnyilvánul. A vidéki ember természetközelsége nyilvánul meg a tragédia minden sorában. Katona típusai nem harmonikus típusok, valamennyi meghasadt ember és ezzel a meghasadságukkal eszméltetik rá a magyarságot önmagára. Ráeszméltette ezenkívül arra, hogy a magyarság értelme erkölcsi jellegű. Dugonics András, Katona szellemi előhírnöke a telkes magyarság híve, Katona az erkölcsi magyarság híve és ezzel Széchenyi előhírnökevé vált.

A felolvasó és Furbás Oszkár zárószavával ért véget.

NEM LESZ GONDJA,

hogy mit ajándékozzon, ha megtekint

VÉNUSZ DROGÉRIA

ragyogó kirakatait

Műszaki Kálmán-utca 5.

Olasz árak!

Nagy választék!